

Film **Syllasa Tzoumerkasa**

PŁOMIENI

A Blast

www.againstgravity.pl [filmyAgainstGravity](https://www.facebook.com/filmyAgainstGravity)

TYLKO W KINACH STUDYJNYCH

AGAINST GRAVITY PRZEDSTAWIA

PŁOMIENI

A Blast

Film **Syllasa Tzoumerkasa**

Grecja, Niemcy, Holandia, Włochy, Bośnia i Hercegowina, 2014

Reżyseria: *Syllas Tzoumerkass*

Scenariusz: *Syllas Tzoumerkass, Youla Boudali*

zdjęcia: *Pantelis Mantzanas*

producenci: *Maria Drandaki, Titus Kreyenberg, Ellen Havenith, Jeroen Beker*

Występują: *Angeliki Papouli, Vassilis Doganis, Maria Filini, Themis Bazaka, Giorgos Biniaris, Makis Papadimitriou*

wybrane festiwale i nagrody:

2014 - **MFF Locarno: premiera światowa;**

MFF Sarajewo: premiera regionalna; FF Ateny: premiera narodowa;

MFF Londyn; FF Hamburg; TOFIFEST Toruń; All About Freedom, Gdańsk;

MFF São Paulo

Czas projekcji: **83 min**

Dystrybucja w Polsce: *Against Gravity*

Historia:

Maria wchodzi w dorosłość z najlepszymi intencjami. Pochodzi z typowej kochającej się greckiej rodziny. Jest impulsywna, energiczna i pełna namiętności. Ma szerokie plany na przyszłość. Chce zostać prawniczką, ale poznaje przystojnego marynarza Yannis, w którym zakochuje się bez pamięci. Namiętny związek przysłania im cały świat, a jego owocem jest trójka dzieci. Maria wychowuje je sama, bo Yannis pracuje na statku. Rodzinne szczęście z czasem okazuje się jednak uludą. Maria staje się coraz bardziej samotna, a 10 lat później jej życie się rozpada. Kryzys w Grecji obnaża skrywane dotąd rodzinne tajemnice, których poznanie zwiastuje katastrofę. Aby ją zatrzymać Maria decyduje się na desperacki krok. Chcąc ocalić siebie musi odrzucić własną przeszłość i tych, których kocha najbardziej. Pociąga to za sobą splot zdarzeń, którego nic nie jest już w stanie zatrzymać.

O filmie:

P*łomień* to drugi film fabularny greckiego reżysera **Syllasa Tzoumerkasa**, znanego polskiej widowni w z filmu **Ojczyzna**. To ciekawy przykład zaangażowanego współczesnego kina greckiego, łączącego sprawy społeczno-polityczne z oryginalnym scenariuszem filmowym. To również jeden z najlepszych europejskich filmów na temat kryzysu wartości Zachodniej Europy. Film pokazuje rozczarowanie i frustracje młodego greckiego pokolenia i jest jednocześnie wyrazem jego buntu przeciwko rodzicom, których całkiem słusznie młodzi wskazują obecnie jako winnych załamaniu się moralnego porządku w Grecji.

Płomień ma strukturę nielinearną. Jego konstrukcja oparta jest na emocjach głównej bohaterki, którą gra **Angelika Papoulia**, znana w Polsce z filmów **Kieł** i **Alpy Yorgosa Lanthimosa**. Jej rola w tym filmie uznawana jest przez krytyków za wybitną.

Wywiad z reżyserem:

Twierdzi Pan, że *Płomień* opowiada o pokoleniowym rozczarowaniu i radykalizacji. Czy to główny argument przemawiający do międzynarodowej publiczności?

Mam poczucie, że na tle nowego kryzysu radykalizacja jest bardzo szerokim słowem, które znajduje się w centrum zarówno polityki, jak i serc ludzi na całym świecie. Posiada też bogatą paletę odcieni: od terroru powstania i legitymizacji partii nazistowskich w całej niemal Europie, po wszystkie wspaniałe starania ludzi o znalezienie w sobie odwagi, walki o tożsamość, o ochronę własnej godności. Tego typu zjawiska występują wszędzie, bo status quo naszego życia nie jest tak stabilny, jak miało to miejsce kilka lat temu. W świecie ciągłych zmian, w jakim przyszło nam żyć, podjęcie wyzwania jest rzeczą, która może połączyć ludzi na całym świecie i w sposób widoczny wyzwolić ich życie.

Czy jest jakiś związek pomiędzy Pana filmami *Ojczyzna* i *Płomień*?

Ojczyzna opowiadała o tym, jak ukryte wzory rodzinne i życie polityczne doprowadziło greckie społeczeństwo do wybuchu i upadku. *Płomień* z kolei opisuje jak, po tym wybuchu i w konsekwencji kryzysie, nowe pokolenie zmuszone zostało do przewartościowania wszystkiego. Główna bohaterka – Maria przeprowadza nas przez ten bolesny, ale w efekcie opłaczalny proces, gdzie dobro i zło mają zupełnie inną wartość, a wszystkie iluzje i fascynacje wcale już w niczym ludziom nie pomagają. *Płomień* to o wiele skromniejsza historia, znacznie bardziej intymna. Dla mnie powiązania pomiędzy tymi dwoma filmami polegają na poczuciu złości i bezkompromisowej materializacji pożądania.

***Płomień* znalazł się w dystrybucji w Grecji, Niemczech, Włoszech i w Polsce. Czy Europa to główny rynek dla tego filmu?**

Europa to oczywiście główny rynek dystrybucyjny dla tego filmu, choć z pewnością nie jedyny. Próbujemy korzystać z różnych dróg dystrybucji w różnych rejonach, aby zdobyć jak najszerszą widownię.

Jaki skutek wywołuje współczesny kryzys w europejskich filmowcach?

Przede wszystkim buduje konieczność patrzenia na pewne sprawy znacznie ostrzej, obnażania pewnych kwestii. Dla kina to bardzo dobre. Podobnie ja dla naszego życia, bez względu na to jak bolesne okazuje się to w rezultacie. Kryzys ogałaca ludzi z iluzji i nadziei, ale wytwarza też potrzebę działania. Robienie filmów w kraju lub na kontynencie, który tonie w niezadowoleniu i przemocy jest rodzajem takiej właśnie reakcji-działania.

Robiąc takie, a nie inne kino jest Pan z pewnością mocno zainteresowany społeczno-polityczną sytuacją w Grecji, jej wpływem na Pana pokolenie, a także tym, jak poprzednie pokolenia zostawiły po sobie dług, który ich potomkowie muszą dziś spłacać. Frustracja Marii ma swoją kulminację w jej złości i gniewie, co doprowadza do tragicznego w skutkach planu. Pokazuje Pan w filmie bardzo skomplikowaną postać na tle również skomplikowanej sytuacji.

Pierwszą rzeczą, którą napisałem pracując nad tym filmem był monolog Marii wygłoszony podczas terapeutycznego spotkania kobiet, w którym odsłania ona to, kim jest, co o sobie myśli, kim chciałaby być, tym samym budując niejako siebie na nowo. To proces, do którego zmuszone zostało całe pokolenie w sytuacji kryzysu. Sądzę, że Maria jest bardzo odważna i lubi konfrontację z rzeczywistością. Przez cały film konfrontuje siebie samą, swoją rodzinę, swój kraj, własne podejście do seksu. Żeby móc to zrobić musi przenieść się do miejsca, gdzie dobro i zło, ich znaczenie moralne, nie są takie, do jakich przywykliśmy. I właśnie to czyni z niej bohaterkę wartą oglądania i śledzenia. Jestem bardzo szczęśliwy, że tą rolę zagrała Angelika Papouliou – jedna z najodważniejszych osób, jakie znam.

Postać Yannisa jest również interesująca. Z pozoru jest miłym facetem, ale tak naprawdę oszukuje Marię, choć nigdy nie zostaje przyłapany. Tak właśnie wygląda Pana zdaniem stereotyp męzczyzny-marynarza?

Yannis jest miły i oszukuje i tyle. Jeśli chodzi o stereotyp, to mogę powiedzieć po kilku latach służenia w morskiej armii w Grecji, że sporo w tym prawdy. Yannis jest postacią, którą napę-

dza żądzą w najwyższym tego słowa znaczeniu. Z biegiem lat doprowadza to do utraty refleksu, w wyniku czego Yannis przegapił moment, w którym ci, których kocha potrzebują go najbardziej. Podoba mi się tego typu poczucie wolności i indywidualności, a także jego anty-macyzm w wydaniu narodowym, gdy tyłu kretyńskich tyranów stara się być dziś na topie. To wszystko okazuje się niełatwe do zaakceptowania dla drobnomieszczaństwa i dlatego Marii tak trudno jest zrobić to, co zrobiła.

W Pana filmie zarówno historia jak i postaci są bardzo silnie powiązane ze społeczno-polityczną sytuacją w Grecji. Sporo filmów z tego kraju opowiada o tym problemie. Jakie jest Pana podejście do współczesnego kina greckiego? Czy można tu zauważyć pewien trend, a jeśli tak to jaki?

To, co ja robię w kinie, to przełożenie społecznej dynamiki na postaci. Uważam, że to wszystko jest ze sobą powiązane i zakorzenione w sobie wza-

jemnie, co powoduje, że jest też trudne do przewidzenia. Co do Greckiej Nowej Fali – ona istnieje w pełnej swojej różnorodności. Najlepsze w niej jest to, że oferuje różne interpretacje rzeczywistości zarówno pod względem formy jak i treści, balansując od szaleństwa do naturalizmu, z pełną paletą odcieni pomiędzy. To wszystko jest żywe, wibrujące, dynamiczne i oczywiście wolne od jakichkolwiek trendów.

Płomień to koprodukcja Grecji z Niemcami i Holandią. W jaki sposób powstał ten film?

Kręciłem go w bardzo trudnym momencie w historii greckiego kina, ale udało się go zrobić dzięki wysiłkom zaangażowanych osób, w tym Marii Drandaki, Titusa Kreyenberga, Elleny Havenith i Jeroena Bekera. Olbrzymią rolę odegrał tu również Greek Film Center, szczególnie w kwestii stabilizacji produkcji i jej finansowania w tak szczególnie trudnych czasach dla greckich finansów. Pomimo trudności film powstał jednak bardzo szybko, z czego jestem bardzo zadowolony.

Ekipa:

Syllas Tzoumerkas - scenariusz i reżyseria

- ur. w 1978 roku w Salonikach. Grecki reżyser i aktor. Studiował teatrologię, reżyserię filmową i aktorstwo w Atenach, Utrechcie i Nowym Jorku. Uznanie zdobył krótkometrażówką utrzymaną w stylu dogmy, zatytułowaną **The Devouring Eyes**, zaprezentowaną w 2001 roku na festiwalu w Cannes i nagrodzoną Nagrodą Jury na festiwalu w Karlowych Warach. Następnie współpracował z telewizyjnym show, poświęconym zagadnieniom politycznym, XX-wiecznej historii oraz literaturze. Jego pierwszym filmem fabularnym była **Ojczyzna**, której premiera odbyła się w 2010 roku na festiwalu w Wenecji. Film pokazywany był również na festiwalach w Tallinie, Karlowych Warach, Göteborgu oraz na T-Mobile Nowe Horyzonty we Wrocławiu, a w 2005 roku zdobył 5 prestiżowych nagród Greckiej Akademii Filmowej (w tym dla najlepszego reżysera i za najlepszy film). Jako aktor zagrał w filmie **Wasted Youth** (2011) Argyrisa Papadimitropoulosa i Jana Vogela oraz w **The Eternal Return of Antonis Paraskevas** (2013) Eliny Psykou. Grywa również w teatrze.

Filmografia:

Scenarzysta:

2015 - **Suntan**
2014 - **Płomień** (*A Blast*)
2004-2013 - **Paraskinio** (**Guns! Guns! Guns!**, **20th Century Wrecks** (2013), **Giorgos Filippidis** (2012), **I Wanted to Write Paradise** (2004))
2010 - **Ojczyzna** (*Homeland*)
2002 - **Vrohi**
2000 - **Psyhosavvato**
1999 - **Ta matia pou trone**
1998 - **I Kalothanati**

Reżyser:

2014 - **Płomień** (*A Blast*)
2004-2013 - **Paraskinio** (**Guns! Guns! Guns!**, **20th Century Wrecks** (2013), **Giorgos Filippidis** (2012), **I Wanted to Write Paradise** (2004))
2010 - **Ojczyzna** (*Homeland*)
2002 - **Vrohi**
1999 - **Ta matia pou trone**
1998 - **I Kalothanati**

Aktor:

2015 - **Suntan**
2014 - **Maasai**
2013 - **I aionia epistrofi tou Antoni Paraskeva**
2011 - **Wasted Youth**
2009 - **Mesecina**
1999 - **Ta matia pou trone**

Producent:

2014 - **Płomień** (*A Blast*)
2012 - **Cavo D'Oro**
2010 - **Ojczyzna**
1999 - **Ta matia pou trone**
1998 - **I Kalothanati**

Głos prasy:

„Osadzony na tle kryzysu w Grecji film Syllasa Tzoumerkasa to dramat kompletny, przenikliwy wyraz gniewu, napędzanego siłą i odwagą poprzez uderzającą grę Angeliki Papoulis, grającą wolną duchem kobietę, która osiąga kres własnej wytrzymałości. *Płomień* nie ucieka się do podtekstów lub alegorii, jak inne współczesne filmy greckie, pokazujące określoną sytuację gospodarczą Grecji. Zamiast tego pokazuje rzeczywistość ledwie stłumionej złości i bezkompromisowej postawy. Jego inteligentna konstrukcja, krwiste postaci i pożądliva seksualność powinny zainteresować dystrybutorów i festiwale (film miał swoją światową premierę w Locarno). (...) Uderzająca jest gra Angeliki Papoulis, grającej roztrzęsioną Marię, pełną pasji, otwartą na życie i miłość, której temperament okrojony zostaje przez różne życiowe okoliczności. Syllas Tzoumerkias utrzymuje ten film w ciągłym napięciu, jego struktura przypomina spiralę, która prowadzi nas do egzystencjalnego zakończenia, gdy Maria pędzi samochodem po greckiej wsi, uciekając policji po to, aby uciec od dotychczasowego życia.”

Screen Daily - Mark Adams

„Tzoumerkasiowi udało się połączyć w tym filmie różne elementy w zaskakująco zdyscyplinowany sposób i w rezultacie powstała bardzo ciekawa historia. Mamy tu namiętną i szczerą bohaterkę Marię, a także pożądlwego Yannisa oraz ich skomplikowany związek. Jest też kryzys gospodarczy i moralny, upadek tradycyjnych wartości i wzrost neo-nazizmu w greckim społeczeństwie. *Płomień* to obraz kontrolowanego buntu i gniewu, takiego jak w przypadku Marii, która niszczy całe swoje dotychczasowe życie i robi to bardzo logicznie i w wyniku drobiazgowego zaplanowania.”

Cineuropa - Vladan Petkovic

„Nigdy nie widziałem greckiego filmu, który mówiłby o kryzysie w sposób tak prawdziwy, nieskrywany i dosłowny. *Płomień* nie jest ani komentarzem, ani alegorią losu Grecji. To nie jest przesada. Film jest wnikliwym obrazem kraju, który spadł w przepaść.”

Sennhausers Filmblog - Brigitte Häring
